

Googlefilia a Wikibundus

Aneb kde a jak hledají
středoškoláci
(a mnohdy i vysokoškoláci)

10. 10. 2018

Národní technická knihovna

Pavlína Tassanyi

Jak začala spolupráce se středními školami

Proč středoškoláci hledají ...

- Stále častěji požadavek psát závěrečnou/maturitní práci

IB program – **Extended essay** – 4 000 slov (např. English College)

Matura – **Předvědecká práce** – 40-60 000 znaků (Rakouské gymnázium)

+

Maturita – **závěrečná/maturitní práce** – různě dlouhé (veřejné školy)

... a budou hledat častěji

Metodika pro hodnocení rozvoje informační gramotnosti 2015 (ČŠI)

Neujasněnost vymezení informační gramotnosti vedla k tomu, že v jednotlivých tematických šetřeních zaměřených na rozvoj informační gramotnosti u žáků v základních a středních školách (dále jen „žáků“), která Česká školní inspekce realizovala ve tříletém cyklu, byla pozornost věnována spíše materiálním podmínkám škol v oblasti informačních technologií než sledování výukových prvků rozvoje informační gramotnosti žáků během vzdělávání.

- RVP rozvoj informační gramotnosti **prozatím plně nepožadují**
- Vzdělávání učitelů v oblasti informační gramotnosti **neodráží v plné míře potřeby** rozvoje informační gramotnosti

Současný stav

Vysoké školy

Povinná bakalářská &
magisterská práce
Writing centra

Soukromé školy

IB program, Matura
Extended essay, VWA
Oficiální manuál
Knihovna (nějaké zdroje)
Knihovník

Veřejné školy

**Chybí oficiální
metodika**
Ve spoustě případů:
Nepovinná sš práce
Chybí akademické psaní
Chybí knihovna (často)
Chybí knihovník

Znalost sš prostředí - z čeho vycházíme

Od roku 2016 cca 55 workshopů pro cca 1200 středoškoláků

- V češtině i angličtině
- Humanitní i přírodovědná téma
- První ročníky i poslední
- Studenti **přicházejí na konzultace** sami od sebe, nebo je posílají učitelé (pro individuální pomoc)

Příklady konzultací Rakouské gymnázium 2017

- The Possibilities of the Usage of 3D Printing in Medicine and Its Role in Surgery
- Restituce židovského majetku
- Kryptoměny
- The "Dieselgate scandal" in the U.S. and the different decisions made by VW in it's wake
- Sociopolitické problémy, se kterými se potýkají Afroameričané
- Rozdíly mezi obrazem Ďábla z románu Michaila Bulgakova "Mistr a Markétka" a klasickým/katolickým Ďáblem
- The influence of wars on intercultural human relations
- Vliv neziskových organizací na výstavbu škol a školský systém v Keni
- Parametry TDS a pH k určení kvality vody
- Pán prstenů: vliv magie ve Středozemi
- LSD, my problem child
- Risk and Opportunity in Applications of Artificial Intelligence

Zápis z konzultace – typický příklad

Vliv dělené stravy na lidský metabolismus

„Slečna píše předvědeckou práci, ke které si **zatím žádné zdroje nenašla**. Zkoušela hledat **jen na Googlu** a měla povědomí o tom, že existuje Google Scholar. V ChemTK jsme našli zdroje týkající se metabolismu sacharidů a proteinů, ale bohužel vůbec nic o dělené stravě. Představila jsem proto zákaznici theses.cz, kde jsme narazily na velké množství prací zabývajících se dělenou stravou.“
– Krásová

Zápis z konzultace

Pán prstenů: vliv magie ve Středozemi

„Student přišel již podruhé - chtěl si ověřit, zda zdroje ze kterých čerpá a které mu doporučil učitel jsou odpovídající. Bavili jsme se o ujasnění tématu - co by se mělo objevit v úvodu a jak to rozebrat v práci. Primárně šlo o diskuzi týkající se struktury.“ – Tassanyi

- Naše zkušenosti potvrzují světové průzkumy

How Teens Do Research in the Digital World

- Studie z prostředí USA (dotazování učitelé na sš a vš úrovni)
- Relevantní i pro nás
- Studenti: **Research = Googling**

PURCELL, Kristen, et al. How Teens Do Research in the Digital World. *Pew Internet & American Life Project*, 2012. Dostupné z: http://www.pewinternet.org/files/old-media/Files/Reports/2012/PIP_TeacherSurveyReportWithMethodology110112.pdf

How Teens Do Research in the Digital World

- Kde studenti hledají:
(otázka pro učitele)
 - Google or other online search engine (94%)
 - Wikipedia or other online encyclopedia (75%)
 - YouTube or other social media sites (52%)
 - Their peers (42%)
 - Spark Notes, Cliff Notes, or other study guides (41%)
 - News sites of major news organizations (25%)
 - Print or electronic textbooks (18%)
 - Online databases such as EBSCO, JSTOR, or Grolier (17%)
 - A research librarian at their school or public library (16%)
 - Printed books other than textbooks (12%)
 - Student-oriented search engines such as Sweet Search (10%)
- PURCELL, Kristen, et al. How Teens Do Research in the Digital World. *Pew Internet & American Life Project*, 2012. Dostupné z: http://www.pewinternet.org/files/old-media/Files/Reports/2012/PIP_TeacherSurveyReportWithMethodology110112.pdf

Kde hledají středoškoláci

Where do you search for information for school papers/seminar works?

21 odpovědí

google (6)

Google (2)

Google (2)

Britannica Encyklopedia

Britannica

many sites but honestly wiki the most

Usually google and I see where I can go from there, usually sites specially dedicated to the curriculum I am taking.

internet

Britannica

seznam.cz + yahuuuuuu + bing

somewhere

Newspaper articles, Britannica

google.scholar, encyclopedia britannica, google

Gppgle

Proč vítězí Google? Zkušenosti + postřehy odjinud

- Středoškoláci předpokládají, že na internetu najdou všechno, protože **jsou zvyklí, že tam vše najdou**
- Google musí vědět vše, když zná odpovědi na tak komplexní otázky

jaká je

jaká je maximální přípustná hmotnost břemen při občasném zvedání a přenášení muži

jaká je povinná hloubka dezénu zimních a letních pneumatik

jaká je dopravní situace

jaká je častá příčina vzniku nebezpečí pádu motocyklu v zatáčkách

jaká je moje ip

jaká je teplota v praze

jaká je maximální přípustná hmotnost břemen při občasném zvedání a přenášení ženami

jaká je smrt

jaká je možná příčina vzniku nebezpečí pádu motocyklu v zatáčkách

jaká je teplota ve vesmíru

Zkušenosti + postřehy odjinud (ECIL 2018)

- Studenti: používání technologií = IG
- Research aktivity = shromažďování informací (jen 6% také hodnocení)

Information Behavior of Humanities Students in Bulgaria, Italy and Sweden: Planning a Game - based Learning Approach for Avoiding Fake Content – **Marina Encheva**

- Studenti jsou skeptičtí vůči autoritám
- Nejlépe funguje peer-to-peer přístup (nejsme ho schopni)

Secondary School Teachers' Attitudes to Information Literacy: A Pilot Study of a Multinational Survey - **Vincas Grigas**

Co z toho vyplývá...

- Středoškoláci bojují s psaním (hledáním, hodnocením a zpracováním zdrojů) někteří obtíže nečekají, jiní mají strach
- Středoškolští učitelé bojují se středoškoláky, učitelé nejsou jednotní (ani na úrovni školy) – obtíže jsou nevyhnutelné, strach mají všichni
- Jak do toho zapadají knihovníci?

Kdo na moje místo?

Kdo by měl žáky naučit správný přístup k informacím a jejich zpracování (hledání/citace...)

- Knihovník
- Učitel specializovaného předmětu
- Vedoucí práce
- Žáci by se to měli naučit sami
- Jiná...

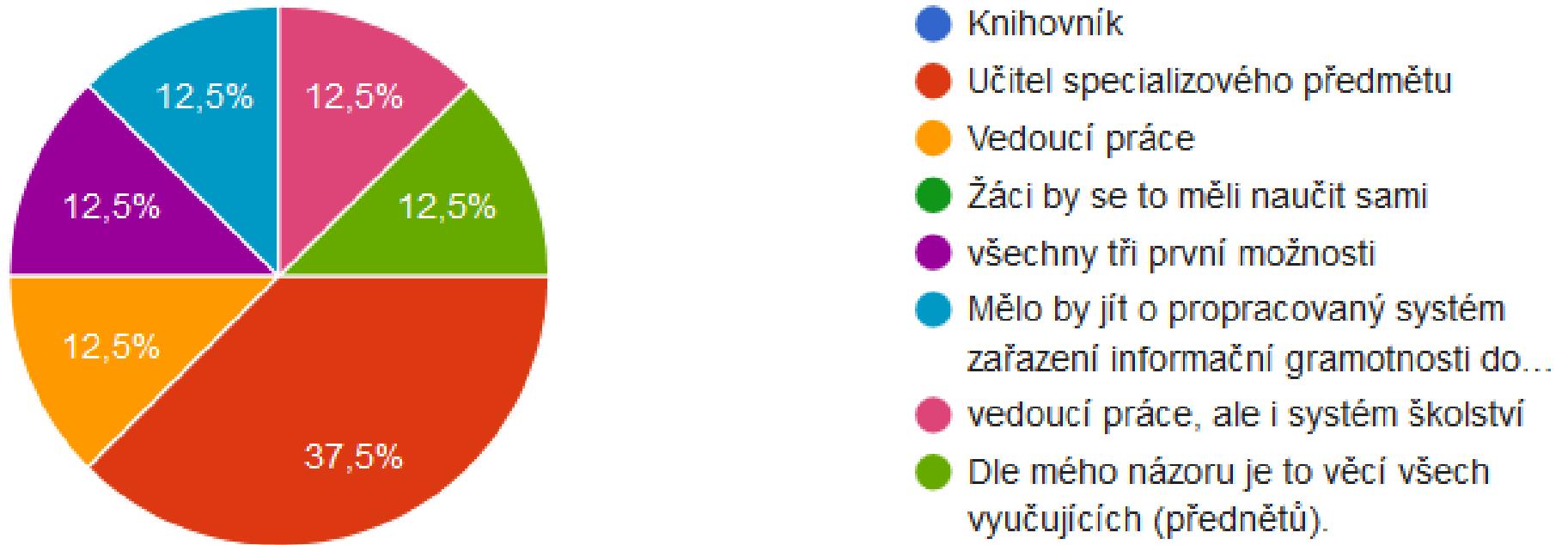
Kurz Bezpečná cesta informačním bludištěm (8 odpovědí)

Která možnost byla zvolena nejčastěji?

Kdo by měl žáky naučit správný přístup k informacím a jejich zpracování (hledání/citace...)

8 odpovědí

SWOT

- Od knihovníků se toho (v tomto směru) moc nečeká tzn. že každá pomoc může být přínosná
- Více středoškoláků bude psát více prací
- Budou učitelé schopni vytvořit adekvátní podporu?
- Budou vznikat školní knihovny + knihovník?
- Budou studenti více využívat veřejné knihovny?
- Bude jim tam mít kdo poradit?

Co se osvědčilo

- Ukazovat na příkladech ne vysvětlovat manuály (teze disertace)
- Peer-to-peer – protože od kolegy to má větší váhu (Peer iluze)
- Game based learning (GBL) – murder mystery – aby to nebyla nuda
- Aby to bylo v pravý čas
- Při práci se studenty důvěrovat učitelům (znají je nejlíp)

Otázky

pavlina.tassanyi@techlib.cz

<https://www.techlib.cz>

